

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

## **Dodatok č. 3**

ktorým sa mení a zosúladuje so znením školského zákona

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

PRE PREDPRIMÁRNE VZDELÁVANIE V MATERSKÝCH ŠKOLÁCH

schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky  
pod číslom 2016-17780/27322:1-10A0 s platnosťou od 1. septembra 2016

SCHVÁLILO

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 24. 8. 2023 pod číslom 2023/10619:3-A2140 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách s účinnosťou od 1. septembra 2023.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR podľa § 6 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“)

V Štátnom vzdelávacom programe pre predprimárne vzdelávanie v materských školách:

**1) V časti „Úvod“ sa nahrádza text:** „akcentuje požiadavky na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania v materskej škole,“ **textom:** „akcentuje požiadavky na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania pre všetky deti v materskej škole na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí detí a podporuje ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy,“

**2) V časti „Ciele výchovy a vzdelávania v materskej škole“**

**a) sa nahrádza text:** „podporovať rozvoj individuálnych spôsobilostí dieťaťa“ **textom:** „podporovať rozvoj komunikačných kompetencií, matematických kompetencií a kompetencií v oblasti vedy a techniky, digitálnych kompetencií, kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť, sociálnych a personálnych kompetencií, občianskych kompetencií a pracovných kompetencií“

**b) sa vynecháva text:**

- „umožňovať dieťaťu naplňovať život a učenie prostredníctvom hry, priamej skúsenosti a aktívneho bádania,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími partnermi s rešpektovaním potrieb dieťaťa a vytvárania podmienok pre blaho všetkých detí,
- identifikovať deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a zabezpečovať im podmienky na individuálny rozvoj v súlade s týmito potrebami,
- zabezpečovať dostupnosť a rovnosť vo výchove a vzdelávaní,
- zabezpečovať dostupnosť poradenských a ďalších služieb pre všetky deti,
- získavať dôveru rodičov pri realizovaní výchovy a vzdelávania v inštitucionálnom prostredí a pri koordinovanom úsilí o zabezpečovanie blaha a potrieb detí.“

**3) V časti „Charakteristika odboru vzdelávania v materskej škole a jeho dĺžka“ sa dopĺňa textom:** „Ak nejde o povinné predprimárne vzdelávanie, umožňuje sa zanechanie vzdelávania alebo rozhodnutie riaditeľa materskej školy o predčasnom skončení predprimárneho vzdelávania dieťaťa za podmienok ustanovených zákonom<sup>10</sup>“

Poznámka 10 pod čiarou znie: „§ 28d školského zákona“

**4) V časti „Forma výchovy a vzdelávania“ sa text:** „Usporiadanie denných činností spracúva materská škola vo forme denného poriadku, ktorý:

- zabezpečuje vyvážené striedanie spontánnych hier a riadených činností,
- vytvára dostatočný priestor pre individuálne potreby a záujmy detí,
- zabezpečuje dodržiavanie zásad zdravej životosprávy (pravidelné stravovanie, dostatočný pobyt na čerstvom vzduchu, dostatočná pohybová aktivita a odpočinok)“

**dopĺňa textom** zarážky:

- „umožňuje poskytovanie podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní podľa zákona<sup>13</sup> a katalógu podporných opatrení, ktorý vydáva ministerstvo.“

Poznámka 13 pod čiarou znie: „Podľa § 145a a § 145b školského zákona.“

## 5) Časť 9 znie:

### **„9 Osobitosti výchovy a vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením a detí s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania**

Každá materská škola poskytuje podmienky pre inkluzívne vzdelávanie.

Deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, sa spravidla zaraďujú do samostatnej triedy. Deti so zdravotným znevýhodnením sa zaraďujú do tried spolu s ostatnými deťmi alebo do samostatných tried pre deti so zdravotným znevýhodnením; deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktoré nie sú deťmi so zdravotným znevýhodnením, sa zaraďujú do tried spolu s ostatnými deťmi<sup>14</sup>. O zaradení dieťaťa so zdravotným znevýhodnením rozhodne riaditeľ materskej školy na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast a zariadenia poradenstva a prevencie a na základe vopred prerokovaného informovaného súhlasu zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. O zaradení dieťaťa s nadaním rozhodne riaditeľ materskej školy na základe odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie a na základe vopred prerokovaného informovaného súhlasu zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Počet detí v triede môže byť znížený najviac o dve za každé dieťa so zdravotným znevýhodnením a dieťa s nadaním. Maximálny počet zaradených detí so zdravotným znevýhodnením a detí s nadaním v jednej triede sú dve<sup>15</sup>.

Aby prostredie materskej školy bolo schopné poskytnúť inkluzívne vzdelávanie, treba brať do úvahy nasledovné všeobecne platné princípy inklúzie vo vzdelávaní, ktoré je potrebné zohľadniť aj pri tvorbe školského vzdelávacieho programu:

1. Vzdelávanie pre všetkých.
2. Univerzálne a rovnaké vzdelávacie ciele (na výstupe vzdelávania).
3. Diverzita a adaptabilita na úrovni presnej identifikácie a diferencovanosti vstupných podmienok a pokroku vo vzdelávaní.
4. Adaptácia procesu a postupu podmienkam lokálnej komunity a jej potrieb.
5. Presah školských aktivít na lokálne aktivity a ich integrácia do činnosti školy.
6. Intenzívny profesijný vývin podieľajúcich sa pedagogických zamestnancov.

Uvedené princípy sa konkretizujú tak, aby boli zabezpečené nasledovné kritériá inkluzívneho vzdelávania:

#### **Spravodlivosť a rovnosť v poskytovaní výchovy a vzdelávania**

Všetky deti bez ohľadu na pohlavie, vierovyznanie, etnickú, jazykovú alebo kultúrnu príslušnosť, ekonomické zázemie a zdravotné znevýhodnenie alebo nadanie majú rovnaký prístup k vzdelávaniu.

### **Koordinované ciele a spolupráca**

Zabezpečovanie inkluzívneho vzdelávania vyžaduje úzku a intenzívnu spoluprácu všetkých zainteresovaných a dobre štruktúrovaný tím, ktorý podporuje inkluzívnosť vo vzdelávaní. Každá materská škola zabezpečuje intenzívnu spoluprácu aj s rodičmi detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pričom rodičia, deti a ďalší odborníci vytvárajú koordinovaný tím, aby sa zabezpečili konkrétne potreby týchto detí. Každá materská škola má navyše poverenú konkrétnu osobu zodpovednú za koordináciu poskytovania komplexných služieb pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

### **Pripravenosť pedagogických zamestnancov materských škôl na inkluzívne vzdelávanie**

Materská škola vytvára podmienky na to, aby všetci pedagogickí zamestnanci materských škôl boli schopní pedagogického diagnostikovania, a aby materská škola bola v úzkom kontakte s odborníkmi z príslušného zariadenia poradenstva a prevencie. Učiteľky materských škôl sú schopné pristupovať k týmto deťom individuálne a zabezpečovať ich zmysluplný individuálny rozvoj. Materská škola rovnako vytvára podmienky na intenzívnu spoluprácu a komunikáciu s rodičmi detí so zdravotným znevýhodnením a s nadaním.

### **Inkluzívne prostredie materskej školy**

Materská škola dbá o to, aby v rámci svojich priestorov zabezpečila univerzálny dizajn rešpektujúci potreby detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a zabezpečila tak plnú participáciu detí na živote školy. Materská škola zároveň dbá aj o odbúranie všetkých bariér, ktoré by mohli narúšať proces inklúzie vo vzdelávaní. Okrem fyzických bariér ide aj o bariéry informačné a komunikačné.. Prostredie je zabezpečené tak, aby v čo najväčšej miere spájalo všetky deti.

Uvedené princípy a kritériá inkluzívneho vzdelávania sa konkretizujú v školských vzdelávacích programoch a v individuálnych vzdelávacích programoch v závislosti od konkrétnej a aktuálnej situácie jednotlivých materských škôl, čo je spojené s pravidelnou modifikáciou a adaptáciou týchto programov podľa reálnych potrieb.

V špeciálnych triedach pre deti so zdravotným znevýhodnením a v materských školách pre deti so zdravotným znevýhodnením sa deti vzdelávajú podľa vzdelávacích programov pre deti:

- s mentálnym postihnutím,
- so sluchovým postihnutím,
- so zrakovým postihnutím,
- s telesným postihnutím,
- s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,
- choré a zdravotne oslabené,
- hluchoslepé,
- s viacnásobným postihnutím.

Dieťa so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu školy. Ak jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelávalo podľa školského vzdelávacieho programu, dieťa sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu vypracovaného v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa. Deťom so

zdravotným znevýhodnením a deťom s nadaním sa v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie poskytujú podporné opatrenia.

Materské školy sú povinné vytvárať inkluzívne prostredie pre všetky deti, vrátane detí cudzincov.

Poznámka 14 pod čiarou znie: „§ 28 ods. 8 školského zákona“

Poznámka 15 pod čiarou znie: „§ 28 od s. 12 školského zákona“

**6) Časť 9 „Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov“ znie:**

„Osobitosťou výchovno-vzdelávacej činnosti je aj osvojovanie si základov slovenského jazyka ako L2, tak, aby deti cudzincov mali dostatočné a veku primerané komunikačné schopnosti v slovenskom jazyku a ich podpora pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka v národnostnej materskej škole podľa katalógu podporných opatrení, ktorý vydáva ministerstvo.“